

Verslag bijeenkomst Werkgroep Omgeving Windmolens van Windpark De Rietvelden

Datum:

27 september 2017

Begintijd:

19.30 uur

Eindtijd:

21.30 uur

Locatie:

Cultuurhuis De Engelenburcht, Heuvel 18, 's-Hertogenbosch

Aanwezig:

- Rebecca Slotboom (onafhankelijk gespreksbegeleider)
- André van Lijssel (op persoonlijke titel)
- Rob ter Borg (op persoonlijke titel)
- Gerrina Somers (op persoonlijke titel)
- Kees Hettinga (wijkraad Maaspoort)
- Hennie Brakkee (bestuursraad Empel en Meerwijk)
- Arno Uijlenhoet (coöperatie Bossche Windmolen West)
- Maarten van Zoelen (Energie Coöperatie 073)
- Vertegenwoordiger gemeente 's-Hertogenbosch
- Wilfried Aarsen (Heineken en bedrijvenvereniging RIVU)
- Matthijs Oppenhuizen (Raedthuys Pure Energie)

Verslag:

1. Opening, welkom, korte toelichting op idee achter de werkgroep
Matthijs Oppenhuizen heet de aanwezigen welkom, omdat Raedthuys Pure Energie mede namens de andere initiatiefnemers van Windpark De Rietvelden, Energiecoöperatie 073 en de gemeente het initiatief voor het oprichten van deze werkgroep en voor deze eerste bijeenkomst heeft genomen. Dit initiatief komt voort uit het Plan van Aanpak Participatie en Communicatie voor Windpark De Rietvelden dat op 9 mei 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld en de landelijke gedragscode Wind op Land van brancheorganisatie NWEA. Een concrete beoogde actie voor deze werkgroep is het inrichten van het gebiedsfonds dat afkomstig is uit het windpark, als het windpark er daadwerkelijk komt. Het idee achter het gebiedsfonds is dat de inrichting en besteding hiervan door de omgeving wordt bepaald. Verder is het ook mogelijk dat deze werkgroep zorgt voor meer gestructureerd contact tussen de initiatiefnemers en de omgeving van het beoogde windpark, bijvoorbeeld om informatie uit te wisselen of vragen te stellen.
2. Mededelingen
Voor deze eerste bijeenkomst zijn meerdere organisaties uit de omgeving uitgenodigd (met name wijk- en bestuursraden), maar een deel daarvan is om verschillende redenen verhinderd.
3. Voorstelronde
De aanwezigen stellen zich voor en geven aan of zij hier namens een organisatie zijn of op

persoonlijke titel.

4. Onafhankelijk gespreksbegeleider

Matthijs Oppenhuizen geeft aan dat de initiatiefnemers zich kunnen voorstellen dat het het gesprek ten goede komt als een onafhankelijk persoon de bijeenkomsten begeleidt.

Tijdens de besluitvorming over het windpark door de gemeenteraad (in mei 2017) zag Rebecca Slotboom dat er het idee was voor het opzetten van de Werkgroep Omgeving Windmolens. Zij heeft zich vervolgens, als betrokken inwonster van Engelen die merkt dat het plan voor het windpark een bepalend gespreksonderwerp is in de omgeving, gemeld bij de gemeente met de vraag of zij hierin iets kan betekenen. Via de gemeente hebben zij en Raedthuys Pure Energie contact gekregen en is het idee ontstaan Rebecca vanavond voor te stellen als de onafhankelijk gespreksbegeleider van deze werkgroep. Dit is mede ingegeven vanuit haar professe op het gebied van onder meer bewonersparticipatie.

Rebecca introduceert zichzelf aan de aanwezigen en daarna ligt de vraag op tafel wat zij ervan vinden als Rebecca de gesprekken, in de rol van technisch voorzitter, begeleidt. Er is steun bij de aanwezigen voor deze rol voor Rebecca en zij begeleidt vanaf dat moment het gesprek.

5. Samenstelling en organisatie werkgroep

Er wordt gevraagd wat de verwachtingen zijn van de aanwezigen over deze werkgroep en de rol die zij hierin eventueel voor zichzelf zien. Dit levert verschillende reacties op.

Zo is er één aanwezige die inschat dat deelname aan deze werkgroep voor Windpark De Rietvelden mogelijk leerzaam kan zijn voor het geval er in de toekomst eventueel nieuwe plannen voor windmolens ontstaan in en bij 's-Hertogenbosch.

Ook wordt deelname gezien als mogelijkheid om de belangen van inwoners van een wijk of buurt te behartigen en om uit te zoeken of er een samenwerking kan ontstaan in deze groep. Andere aanwezigen zijn hier op persoonlijke titel, als belanghebbende en ook kritische omwonende van het beoogde windpark. Zij zijn ingegaan op de uitnodiging voor deze eerste bijeenkomst en volgen aanvankelijk wat het doel is van deze werkgroep en of zij voor zichzelf hierin een rol zien.

Ook heeft een aanwezige zich nog geen mening gevormd. Deze geeft aan met name op zoek te zijn naar meer informatie over het windpark en dan vooral wat de eventuele gevolgen zijn voor zijn bedrijf dat is gevestigd nabij één van de beoogde windmolens. Deelname aan de werkgroep wordt daarom nog afgetast.

Een discussiepunt is of deze werkgroep ook kan dienen als een contactmoment tussen de initiatiefnemers van het windpark en de omgeving van het windpark, zowel in de huidige voorbereidende fase als de eventuele bouw- en exploitatiefase. De initiatiefnemers zien hierin een rol voor deze werkgroep, bijvoorbeeld om informatie uit te wisselen en vragen te stellen aan elkaar. Ook kunnen in de ogen van de initiatiefnemers mensen uit de omgeving bij deze werkgroep op laagdrempelige wijze informatie halen, vragen stellen of klachten doorgeven. Andere aanwezigen geven echter aan de werkgroep te willen beperken tot het inrichten van het gebiedsfonds. Er wordt aangegeven dat er volgens hen andere momenten en niveaus zijn waar dit contact tussen omgeving, initiatiefnemers en gemeente er is of kan zijn. Zo geeft één aanwezige aan dat hij van mening is dat bijvoorbeeld mensen uit de omgeving met klachten bij de gemeente terecht moeten kunnen, dit om te voorkomen dat er tussen individuele omwonenden en de initiatiefnemers een ongelijke situatie ontstaat (één omwonende tegenover een grotere organisatie die mogelijk ook meer kennis heeft).

De conclusie is dat deze bijeenkomst nu vooral verder gaat over het gebiedsfonds. Raedthuys Pure Energie en de gemeente concluderen verder dat hier een zinvol punt wordt benoemd, met betrekking tot de communicatie en contact met de omgeving in de periode dat de windmolens worden gebouwd en als de windmolens er staan.

6. Eerste bespreking van financiële participatie

Matthijs Oppenhuizen geeft een toelichting op het gebiedsfonds. Dit komt voort uit de landelijke gedragscode van brancheorganisatie Nederlandse Windenergie Associatie (NWEA) voor Wind op Land (december 2016). Daarin staat dat er vanuit de opbrengsten van de windmolens een gebiedsfonds wordt gevuld. Dit fonds is bedoeld voor de omgeving van de windmolens. Wat er met het fonds wordt gedaan, is met name aan de omgeving om te bepalen. De initiatiefnemers van het windpark die bijdragen aan het fonds, willen vooral dat het fonds goed wordt beheerd en ten goede komt aan zaken waaraan in de omgeving behoefte is. Goed beheer kan bijvoorbeeld zijn dat hiervoor een stichting of vereniging wordt opgericht.

De richtlijn uit de gedragscode is dat 0,40 tot 0,50 euro per opgewekte megawattuur (MWh) per jaar wordt bijgedragen aan het fonds.

Eén MWh is 1000 kilowattuur (kWh). De verwachting is dat de beoogde vier windmolens van Windpark De Rietvelden per stuk per jaar zo'n 8,3 miljoen kWh opwekken. Dat is de onderkant van de bandbreedte op dit moment.

Dat betekent dat de vier windmolens samen in dat geval 33,2 miljoen kWh per jaar opwekken (33200 MWh). De initiatiefnemers nemen de bovenkant van de bijdrage uit de NWEA-gedragscode, dus 0,50 euro per opgewekte MWh. Dat resulteert in een bedrag van ongeveer 16.000 euro per jaar in het gebiedsfonds voor Windpark De Rietvelden. Dit is om een indicatie te geven, de uiteindelijke opbrengst is afhankelijk van hoeveel de vier windmolens daadwerkelijk per jaar opwekken.

Deze bijdrage aan het gebiedsfonds wordt 15 jaar gedaan. Er wordt door een aanwezige gevraagd waarom dit voor 15 jaar is. De reden hiervoor is dat de SDE+ (de landelijke subsidie voor onder meer windmolens) voor 15 jaar wordt afgegeven. Daardoor is er meer zekerheid voor de exploitanten van de windmolens met betrekking tot hun inkomsten en kunnen zij deze toezegging doen. Na die 15 jaar bestaan de inkomsten alleen uit de elektriciteitsverkoop en de elektriciteitsprijs kan aanzienlijk schommelen. In reactie daarop wordt opgemerkt door een aanwezige dat de overlast voor de omgeving langer kan duren dan het gebiedsfonds bestaat, want in de vergunning voor het windpark staat een termijn van 25 jaar.

Een vraag die wordt besproken, is hoe breed het gebiedsfonds wordt ingezet? Dus in de geografische zin. Tot op welke afstand van het windpark kan het gebiedsfonds worden ingezet? Vanuit Raedthuys Pure Energie wordt aangegeven dat het idee is dat de werkgroep dit met elkaar bespreekt en bepaalt. Daarop geeft een aanwezige aan dat het lastig is om met elkaar hier uit te komen, ook omdat het in verhouding tot het aantal mensen in de omgeving van het windpark geen groot bedrag is. Bovendien is het volgens deze aanwezige lastig om te bepalen wie wel en wie niet hinder ondervindt van de windmolens. Zo is er het vermoeden dat het meer om delen van wijken gaan die dichterbij de beoogde windmolens

zijn gelegen die de komst van het windpark merken dan gehele wijken.

Er wordt geopperd objectieve maatstaven te creëren om te bepalen voor welk deel van de omgeving dit gebiedsfonds is bestemd en daarbij met name rekening te houden met mensen die dichterbij het windpark wonen.

Een andere vraag is of hier ook mensen uit de omgeving zelf bij moeten worden betrokken of dat dit vooral een punt is voor de wijk- en bestuursraden. De conclusie is dat het het beste is om vooral mensen (bewoners) uit de directe omgeving bij dit gebiedsfonds te betrekken.

De vraag die daardoor ontstaat, is hoe deze mensen het beste te bereiken zijn? Kan dat bijvoorbeeld via de wijk- en bestuursraden? En is dit al wel het goede moment om te doen? Er wordt door een aanwezige aangegeven dat de kans groot is dat mensen nu nog niet gemotiveerd zijn om mee te denken over het gebiedsfonds. Dat komt volgens deze aanwezige vooral doordat pas na de gerechtelijke procedure zeker is dat het windpark er daadwerkelijk komt. Deze aanwezige (direct omwonende) geeft daarbij wel aan: als eenmaal duidelijk is dat de windmolens er komen, zou ik wel willen meedenken over het gebiedsfonds. Daarop wordt door een andere aanwezige aangevuld dat de gerechtelijke procedure nog veel tijd kan vragen en dat het fonds pas wordt gevuld nadat de windmolens een jaar hebben gedraaid. Daardoor is het volgens de meeste aanwezigen nog niet nodig om op korte termijn de verdeling van het gebiedsfonds te bepalen.

Conclusie is dat het de aanwezigen goed lijkt om tijdens een volgende bijeenkomst eerst met elkaar te bespreken wie uit de omgeving in deze werkgroep zou moeten/kunnen deelnemen, hoe deze mensen het beste kunnen worden benaderd en bereikt, en wanneer dat het beste kan worden gedaan.

Het is volgens de aanwezigen vervolgens aan die groep om te bepalen hoe het gebiedsfonds wordt besteed en beheerd.

De aanwezigen van deze avond willen de uitnodiging voor die volgende bijeenkomst ontvangen. Ook de genodigden die voor deze bijeenkomst waren verhinderd, worden voor deze volgende bijeenkomst opnieuw uitgenodigd.

Enkeligen geven aan dat zij op het moment dat zij de uitnodiging ontvangen, bepalen of zij op deze volgende bijeenkomst aanwezig zijn.

7. Vervolgafspraken maken

De volgende bijeenkomst van deze werkgroep wordt gepland in april 2018. Dan wordt er verder gesproken over wie er moeten worden benaderd, hoe zij kunnen worden benaderd en wanneer.

Matthijs Oppenhuizen zal de uitnodiging voor deze bijeenkomst versturen. Een opmerking die hierbij wordt gemaakt door de aanwezigen: als de gerechtelijke procedure sneller gaat dan verwacht, kan het zinvol zijn om eerder bij elkaar te komen. In dat geval zal Matthijs Oppenhuizen een eerdere datum zoeken voor deze bijeenkomst.

Matthijs Oppenhuizen heeft ook aantekeningen gemaakt van deze bijeenkomst en biedt aan daar een verslag op hoofdlijnen van te maken. Hij biedt aan dat bij elke bijeenkomst te doen en meer van dergelijke secretariële werkzaamheden voor de werkgroep te verrichten.

Dit verslag wordt rondgestuurd naar de aanwezigen, voor correcties en aanvullingen. Over eventuele discussiepunten met betrekking tot de weerslag van de bijeenkomst in het verslag

neemt de onafhankelijk gespreksbegeleider een beslissing.

Uit de groep komt het voorstel om bij het versturen van het verslag de e-mailadressen van de aanwezigen te vermelden, zodat zij ook contact met elkaar kunnen zoeken. Matthijs Oppenhuizen zal dit doen.

Mochten de afwezige genodigden opmerkingen of vragen hebben naar aanleiding van het verslag, dan kunnen zij met Matthijs Oppenhuizen contact opnemen.

Verder stelt Matthijs Oppenhuizen voor verslagen van deze bijeenkomsten te plaatsen op de website van het windpark (www.windparkderietvelden.nl), uit het oogpunt van transparantie. Dit wordt akkoord bevonden.